

DE DODE DROEG DIAMANTEN

EEN ZAAK VOOR QUEEN ELIZABETH
BOEK 4

S.J. BENNETT

Copyright © S.J. Bennett, 2024

Copyright vertaling © Wonderland Publishers BV 2026

Oorspronkelijke titel: *A Death in Diamonds*

Vertaling: Festina Lente

Omslagontwerp: Barbara van Ruyven | Bij Barbara

Omslagbeeld: Shutterstock

ISBN 978-90-83770-406

NUR 331

All rights reserved, including those for text and data mining, AI-training and similar technologies.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

Dit verhaal is fictie. Namen, personages, bedrijven, organisaties en gebeurtenissen – tenzij in het publieke domein – zijn afkomstig uit de verbeelding van de auteur of worden in fictieve zin gebruikt. Elke gelijkenis met echte personen, levend of dood, gebeurtenissen of locaties is volstrekt toevallig.

www.wonderlandpublishers.nl

✿ Opgemaakt met Vellum

Voor mijn grootmoeders, Joan en Jessie

We hebben het soort moed nodig dat bestand is tegen de subtiële corruptie van cynici, zodat we de wereld kunnen laten zien dat we niet bang zijn voor de toekomst. Haten en vernietigen is altijd gemakkelijk geweest. Bouwen en koesteren is veel moeilijker...

Ik kan jullie niet in de strijd leiden, ik geef jullie geen wetten en ik spreek geen recht, maar ik kan wel iets anders doen: ik kan mijn hart en mijn toewijding geven aan deze oude eilanden en aan alle volkeren van onze broederschap van naties.

KERSTBOODSCHAP VAN DE KONINGIN,
1957

DEEL I
VIVE LA REINE

PARIJS, APRIL 1957

HOOFDSTUK 1

De koningin wist meteen dat ze een fatale fout had gemaakt, figuurlijk gesproken.

‘Mais bien sûr, madame. Ça arrive.’

Tijdens het diner bij kaarslicht in het Louvre ter ere van haar tweede avond in Frankrijk, op haar eerste staatsbezoek, had ze terloops, misschien iets te weemoedig, opgemerkt dat ze de *Mona Lisa* nog nooit had gezien. De Salle des Caryatides zat vol met *le tout-Paris*. Alle ministers, grande dames en vooraanstaande dignitarissen leken hier aanwezig te zijn, zij aan zij zittend, in hun mooiste kleding, en ze hielden haar nauwlettend in de gaten. Maar afgezien van een paar beelden en het plafond had ze nog geen kunstwerk gezien.

Nu, na kort overleg tussen de prominenten van het museum, droegen twee portiers de Leonardo de zaal binnen, schitterend in zijn sierlijke vergulde lijst. Ze zetten hem tegen een stoel zodat ze hem kon bekijken, en het was een buitengewoon moment: die twee beroemde ogen, die haar ondoordringend aanstaarden van onder hun zware oogleden. Ze was zo bekend met de illustratie dat het verbazingwekkend was om oog in oog te staan met het echte werk. De koningin

voelde even hoe veel mensen zich misschien voelden als ze oog in oog met *haar* kwamen.

Het portret wekte enorm hoge verwachtingen, maar was opmerkelijk menselijk van formaat, dichtbij, in het flikkerende licht. Achter de ogen zag de koningin een jonge vrouw, mooi beheerst en een beetje zelfbewust terwijl ze werd bekeken. Ik weet hoe je je voelt, dacht ze. Het kunstenaarschap was natuurlijk prachtig, maar je concentreren viel niet mee als iedereen voorover leunde om je reactie te zien.

'C'est merveilleux, n'est-ce pas?' zei ze, zich er volledig van bewust dat dit weleens het understatement van haar bezoek zou kunnen zijn.

Kort daarna, toen ze in nog een andere luxueuze salon werden vergezeld door nog meer grootheden, werd de schijnwerper op de koningin zelf nog intenser. Honderden mensen verdrongen zich om haar te begroeten en scherpe ellebogen drongen zich in strakke tailles terwijl ze vochten om een beter zicht. Op een gegeven moment schoot de menigte als een golf naar voren en voelde de koningin de druk van de massa. Ze zat behoorlijk ingeklemd en had geen ruimte om te ademen. Even was ze bijna bang. Het was verheugend om zo populair te zijn, maar op dit moment zou ze dankbaar zijn als ze de avond zonder kleerscheuren zou doorstaan.

Ze dacht aan wat haar grootmoeder, koningin Mary, zou zeggen, zette zich schrap en zette een dapper gezicht op. Maar toen ze uitkeek over de zee van enthousiaste gezichten, vielen er twee op. De ene keek niet precies in haar richting, maar naar iemand in de menigte achter haar. Zijn gezicht vertrok in een onbewaakt moment en er was een blik van woeste haat in zijn ogen. De koningin had die blik slechts een paar keer eerder gezien, als tiener op Windsor, toen officieren of hun families enkele van de ergste gruweldaden van de oorlog hadden beschreven. Ze wist wie hij was, begreep zijn geschiedenis en raadde wie hij aanstaarde.

Het andere gezicht keek met onverholen minachting de

kamer rond, de mond vertrokken van frustratie. Uiteindelijk vonden de ogen de hare en het gezicht werd meteen uitdrukingsloos. Maar de koningin had genoeg gezien. Dit was iemand die ze heel goed kende.

Ze had werk te doen als ze thuiskwam, want het was duidelijk dat iemand uit haar naaste omgeving had geprobeerd dit bezoek te saboteren. Haar reactie zou delicaat en moeilijk zijn, en ze wist niet zeker wie ze kon vertrouwen.

In de auto op weg terug naar de Britse ambassade zei ze tegen Philip: 'Is het je opgevallen dat ze ons vanavond oesters hebben geserveerd?'

'Ja, heel goede.' Hij grijnsde veelbetekenend naar haar en fronste toen licht. 'Ik dacht dat je die niet lekker vond. Heb je ze gegeten?'

'Nee, dat heb ik niet gedaan. Eigenlijk ben ik dol op oesters.' Ze glimlachte terug. 'Maar ik kan ze gewoon niet eten in het buitenland.'

'Ik denk dat we de Fransen hiermee wel kunnen vertrouwen. Ze zullen je heus niet proberen te vergiftigen. En hun oesters zijn gewoon de beste. Altijd al.'

'Daar twijfel ik niet aan. Het ligt niet aan de Fransen, maar aan de oesters zelf. Je weet maar nooit. En maagklachten zouden een ramp zijn.'

'Dat denk ik ook. Jammer. Ze waren voortreffelijk.'

De koningin trok haar bontjas om haar schouders en keek naar de twinkellende lichtjes op de Place de la Concorde. Ze zouden snel terug zijn bij de ambassade. Ze hield van dit grootse plein aan de rivier, met op de achtergrond het klassieke Crillon Hotel, een centrale oude obelisk bekroond met goud en een zwierige uitstraling. Maar ze bleef zich ervan bewust dat een koning en zijn familie hier letterlijk hun hoofd hadden verloren.

Moest ze Philip vertellen wat ze echt dacht?

De limousine reed langs de randen van het plein en volgde toen de Rue Royale. De laatste keer dat zij en haar man hier waren, in 1948, was ze in het geheim zwanger van Charles. O, om tweeëntwintig te zijn, net getrouwd en hopeeloos verliefd, voor het eerst in Parijs, terwijl iedereen om hen heen uit zijn dak ging, nog steeds vervuld van vreugde om de bevrijding. Wat een trip was dat geweest.

Voordat ze twee dagen geleden aankwamen, had ze niet gedacht dat ze die ervaring nog eens zouden beleven. Niet nu ze de respectabele leeftijd van dertig had bereikt, met twee kinderen thuis en alle staatszaken, en de eindeloze, ongegronde huwelijksgeruchten die ze moest verdragen. Maar vanavond waren de Parijzenaars net zo enthousiast als altijd de straten in gestroomd. Ze was oneindig ontroerd. Philip had gelijk: ze betwijfelde ten zeerste dat ze hadden geprobeerd haar te vergiftigen of haar te ondermijnen met een verdachte *huître*.

En toch...

De koningin had weinig eisen als ze naar het buitenland ging. Ze had een sterk gestel en een behoorlijk uithoudingsvermogen, werkte graag volgens een strak schema en at bijna alles wat haar werd voorgeschoteld. Schelpdieren waren echter een zeldzame maar vaste uitzondering. Je kon eenvoudigweg je taken niet vervullen als je dubbelklapte van de buikkrampen; haar Private Office liet dat altijd vooraf weten. Toch had men haar gisteravond zes oesters *à la sauce mignonne avec fraises et champagne* geserveerd, alsof er niets was gezegd.

Het was gemakkelijk af te doen als een simpele vergissing. Het was onvermijdelijk dat er altijd wat misging en meestal was dat erg grappig. Maar er was ook nog de kwestie van de verdwenen toespraak.

Vierentwintig uur geleden zou haar antwoord op de toast van de Franse president het *pièce de résistance* van haar eerste dag in Frankrijk worden. Het vestigde er de aandacht op dat

ze vloeiend Frans sprak en was een lofzang op de Entente Cordiale die twee naties verbond welke met gezamenlijke offers en tegen alle verwachtingen in een oorlog hadden gewonnen. De tekst was niet lang, maar er was weken aan gewerkt en ze had hem eindeloos geoefend.

Toen, een uur voor ze naar het Palais de l'Élysée zou vertrekken om de toespraak te houden, kwam haar *private secretary* lijkleek naar haar toe en vertelde haar dat zowel de toespraak als alle kopiën en doorslagen verdwenen waren. Hij en de ambassadeur waren vertwijfeld bezig iets nieuws in elkaar te flansen, maar ze wist dat het niet hetzelfde zou zijn. Het risico was groot dat het gebruik van onbekende zinnen in haar tweede taal veel van de impact teniet zou doen.

Door een gelukkig toeval herinnerde ze zich dat een van de latere versies van het origineel was teruggekomen van de typistes van Buckingham Palace, met een paar uitstekende suggesties in perfect, idiomatisch Frans. Het kwam bij de koningin op dat de typiste in kwestie misschien een eigen kopie had bewaard, en dat moest haast wel, want vijftig minuten later dicteerde ze die via de telefoon aan de *private secretary* zelf. De ramp was afgewend.

Dat tijdelijke verlies van het origineel had men nog als pech kunnen beschouwen. Maar alle exemplaren en doorslagen? Serieus?

En nu, boven op die bijna-rampen, wierp de onverholen blik van walging op de dringende menigte om haar heen in het Louvre een nieuw licht op alles. Iemand wilde beslist niet dat dit bezoek zou slagen. Iemand uit haar eigen kring. Iemand die ze altijd blindelings had vertrouwd, tot vanavond.

De koningin beseftte dat het op basis van de verdwenen toespraak, de onverwachte schelpdieren en de zure gezichten gemakkelijk zou zijn om te zeggen dat ze de overactieve fantasie van een jonge moeder had, of dat ze moe en emotioneel was na twee drukke dagen in het buitenland en een of

ander ongezond complex had ontwikkeld. Ze durfde zich daar niet van te laten beschuldigen, nu dit bezoek zo belangrijk was.

Hoe dan ook, wat konden zij en Philip op dit moment doen? Terwijl de auto links afsloeg de Rue du Faubourg Saint-Honoré in, hield ze haar gedachten voor zich.

HOOFDSTUK 2

‘Goed gedaan, Majesteit,’ zei haar private secretary de volgende ochtend een beetje bevoogdend. ‘Ik denk dat we gisteravond weer als een succes mogen beschouwen.’

‘Dank je, Hugh. Het was wel een gedrang. Er waren momenten dat ik me afvroeg of ze me zouden opslokken.’

Sir Hugh Masson glimlachte alsof haar opmerking slechts een grapje was. Hij had die vloedgolf van aandacht niet aan den lijve ondervonden.

Die ochtend stonden haar drie hogere hovelingen in hun krijtstreeppakken keurig voor haar opgesteld in de residentie van de ambassadeur, klaar om de nieuwe dag te bespreken. Sir Hugh werd vergezeld door majoor Miles Urquhart, de *deputy private secretary* (ook wel aangeduid als DPS), en Jeremy Radnor-Milne, haar perssecretaris. Ze waren solide, traditioneel en betrouwbaar, en behoorden tot de ‘snorrenmannen’, zoals Philip ze noemde; een verzamelnaam voor de oude garde die de koningin van haar vader had geërfd.

Sir Hugh Massons stevige grijze snor werd gecompenseerd door een grote bril met zwart montuur die zijn intellec-

tuele neigingen benadrukte. 'De premier wilde dat ik u liet weten hoe tevreden hij is met hoe alles verloopt, ma'am. Uw avondjurken zijn een bijzonder succes. De keuze van Franse veldbloemen als dessin werd zeer bewonderd.'

'Mr Hartnell heeft erg zijn best gedaan op het borduurwerk.'

'Het is goed om te zien dat Brits ontwerp concurreert met het Franse,' voegde Miles Urquhart, de DPS, er vrolijk aan toe. 'En het overtreft, zou je kunnen zeggen.' Hij had een rossige snor die krulde van vreugde en nationale trots. Urquhart had er altijd rotsvast vertrouwen in dat de Britse monarchie de beste instelling ter wereld was en het antwoord op vrijwel elk probleem, zelfs op het gebied van mode. De koningin vond het nogal een uitdaging om aan zulke hoge verwachtingen te voldoen.

'O, ik zou niet te zeggen dat we Dior en Balmain overtreffen,' zei ze terughoudend, 'maar ik ben blij dat we ons staande kunnen houden.'

'Men begint te begrijpen waarom ze u als staatshoofd wilden.'

Ze schudde haar hoofd. 'Dat was heel vreemd, hè?'

Ze vond het nog steeds verbazingwekkend en het was niet bepaald een rem op Urquharts verwachtingen, maar – onbekend bij iedereen behalve de Britse premier en zijn naaste omgeving – de Franse premier had tijdens een bezoek vorig jaar inderdaad het idee van een Frans-Britse unie geponeerd, met haar als boegbeeld. Het had hen allemaal verrast.

'Na alles wat ze hebben meegemaakt om van de vorige lichting af te komen,' voegde ze eraan toe. 'Mr Eden had gelijk om het af te wijzen. Hoe dan ook, ik heb de indruk dat het plan van Monsieur Mollet persoonlijk was. Niemand heeft er sindsdien nog een woord over gezegd.'

Jeremy Radnor-Milne lachte iets te hard. 'Haha! U bent er goed vanaf gekomen, ma'am. Frankrijk heeft zich de laatste

tijd niet bepaald met roem overladen. Ze lijken nogal despeeraat, als ik dat zo mag zeggen.'

De perssecretaris had een dun zwart snorretje, naar het voorbeeld van de acteur David Niven, in een poging diens militaire heldhaftigheid en charmante hoffelijkheid te suggereren. Net als Urquhart was hij opvallend patriottisch. Waarschijnlijk verwees hij naar de mislukte poging van Frankrijk vorig jaar om de controle over het Suezkanaal in Egypte te behouden door troepen te sturen. Het Verenigd Koninkrijk had echter hetzelfde gedaan en was even rampzalig uit de Suez-affaire gekomen.

Voorbij was de tijd van kanonneerbootdiplomatie, toen de oude imperiale machten met wat machtsvertoon naar het buitenland konden varen om problemen op te lossen. Nu had men instemming van de Amerikanen nodig en aangezien Eisenhower vanuit Washington heel duidelijk had gemaakt dat hij er niets mee te maken wilde hebben, waren de Fransen en Britten gedwongen tot een smadelijke terugtocht. Thuis was Eden er zijn premierschap door kwijtgeraakt.

'Men heeft hier de mond vol van vriendschap sluiten met de moffen,' zei Urquhart hoofdschuddend. 'Dat nieuwe Verdrag van Rome. De "Economische Gemeenschap", of hoe ze het ook noemen. Alsof Frankrijk en Duitsland elkaar niet al bijna een eeuw lang naar het leven staan.'

'Ik denk dat ze dat juist willen voorkomen,' merkte de koningin op. 'Maar ik weet niet zeker of iedereen achter het verdrag staat.' Ze wendde zich tot haar private secretary. 'Ik wilde je vertellen, Hugh, dat de Comte de Longchamp er helemaal niet voor is. Je kent zijn oorlogsverleden; wat de nazi's hem hebben aangedaan. En uit mijn documenten blijkt dat zijn president zijn advies waardeert.'

'Hoe weet u dat, ma'am? Wie heeft u dat verteld?'

'Ik zag het gisteravond aan zijn gezicht,' zei de koningin. Dit was de eerste van de twee vertrokken gezichten geweest

die haar in het Louvre waren opgefallen. 'Een blik van pure haat, gericht op de Duitse ambassadeur die achter me stond. Ik weet dat het de Duitse ambassadeur was, omdat hij een vreselijke adem heeft. Iemand zou hem daar echt eens op moeten wijzen. Tamelijk problematisch voor een diplomaat.'

'Ik zal het doorgeven,' beloofde sir Hugh.

'Behalve dat over de adem.'

'O, dat ook, ma'am. Het ministerie van Buitenlandse Zaken zal er blij mee zijn. Dank u.'

Ze gingen verder met haar agenda voor die dag, die was opgedeeld in blokken van vijf minuten vanaf nu tot middernacht, met een exacte beschrijving van waar ze zou zijn en wie ze zou ontmoeten, van de arbeiders in een Renault-fabriek tot de burgemeester van Parijs. Ze zag dat er twee pauzes van vijf minuten waren en besloot haar vochtinname daarop af te stemmen.

Uiteindelijk zei ze wat van de oesters.

Twee paar borstelige wenkbrauwen fronsten van afschuw en de lippen van Jeremy Radnor-Milne persten zich verward samen onder zijn dunne zwarte snor.

'Schelpdieren,' legde sir Hugh op gedempte toon uit, waarna hij zich weer tot de koningin wendde.

'Hebt u er van gegeten, ma'am?'

'Nee. Ik was erg onbeleefd. Ik heb wat van de mignonette-saus gegeten.'

Radnor-Milnes mond viel open. Hij was net een vis. 'Ik... Ik... Ik begrijp niet waarom ze in vredesnaam--'

'De chef moet zich hebben laten meeslepen door het menu,' snauwde Urquhart, opgeblazen van verontwaardiging namens haar. 'Ik zal het aankaarten.'

'Doe alsjeblieft geen moeite,' zei de koningin. 'Het is gebeurd.'

Ze had hen nauwlettend in de gaten gehouden. De snorren mannen leken allemaal even ontzet, net als twee dagen

geleden toen haar toespraak zoek was geraakt. Dit waren mannen van wie haar vader de diensten zeer op prijs stelde, en zij vertrouwde volledig op hen om haar werk te kunnen doen. Een van hen, dat wist ze nu, loog tegen haar. Hoe zat het met de andere twee?